

KONSEKVENSBESKRIVNING

Allmänt

Varje kommuns översiktsplan ska konsekvensbeskrivas enligt Plan- och bygglagen (PBL). Konsekvensbedömningen är indelad i två delar, där den första översiktligt beskriver väntade effekter och konsekvenser. Förslag som antas leda till betydande miljöpåverkan enligt Miljöbalken kap. 6 § 12 ska identifieras, beskrivas och bedömas i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). För översiktsplanen inkluderas en MKB som ett separat dokument. Detta har tagits fram med underlag från ÅF Consult AB för Perstorps kommuns räkning. Detaljerade konsekvensbeskrivningar för t. ex. nya byggnader eller verksamheter hanteras i kommande detaljplaneskeden när detaljplanen innebär betydande miljöpåverkan.

Sociala konsekvenser

Det övergripande målet är att kommunens invånare oavsett t ex kön, ursprung eller ålder ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla områden i livet. Fysisk planering ska ta hänsyn till olika livsmönster samtidigt som den inte ska medverka till att befästa negativa strukturer i framtiden. Planeringen ska därför vara lyhörd för hur kommunens olika invånare vill leva både idag och i framtiden.

Eftersom det finns flera betydande skillnader i kvinnors och mäns vardags- och yrkesliv har dessa analyserats ur vad som anses påverkligt i denna plan. Förutsättningarna kan också skilja sig för nyanlända eller nyblivna svenskar att ta del i det gemensamma

samhället. Barns särskilda behov ska beaktas i den fysiska planeringen. Flera aspekter som rör barn och ungdomar blir dock verklighet först i senare skeden av planering. Det är framförallt i kommande detaljplaner som frågor som detaljutformning av gator och bebyggelse, var förskolor ska finnas etc. utreds och behandlas. I dessa skeden ska alla barns behov prioriteras, så att exempelvis särskilda behov hos barn med funktionshinder inte åsidosätts. Konsekvenserna för dessa aspekter belyses nedan.

Delaktighet och inflytande

Arbetet med översiktsplanen har hittills i alla steg inbegripit både män och kvinnor i olika åldrar. Både kvinnor och män har varit delaktiga i framtagandet av planhandlingar. Möjligheterna att fånga upp ett brett spektrum av frågor och synvinklar anses därmed tillgodosett. Information om samråd sker på olika sätt – i tidningar, på kommunens webbplats samt genom sedvanlig utställning av planhandlingar på bibliotek och liknande.

Mötesplatser och tillgänglighet

Planen lyfter fram mötesplatser som en viktig fråga. Mötesplatser är en förutsättning för det sociala livet i byarna och för integration. Där kan äldre, nyinflyttade, ungdomar och barnfamiljen mötas på lika villkor. Byförnyelse och andra åtgärder ska lyfta fram mötesplatser och förstärka dem så att byarna blir trygga och att livet i de offentliga rummen lockar fler.

Andelen äldre kommer att öka vilket ställer krav på ökad tillgänglighet och bättre service. Det finns fler grupper som har behov av liknande service. God tillgång till kollektivtrafik och möjlighet att handla livsmedel utan tillgång till egen bil är en förutsättning för att alla ska kunna klara sig själva. Gällande lagstiftning medför att alla nya bygg-

nader och offentliga miljöer blir mer tillgängliga.

Samtliga byar ska leva och utvecklas. Ett varierat utbud av bostäder i de olika byarna leder till att man inte behöver flytta för att bo tillgängligt eller byta till en mindre och lättskött bostad.

Trygghet och folkhälsa

Det finns många faktorer som påverkar vår upplevelse av trygghet och hälsa. Säkra skolvägar väl avskilda från tyngre trafik. Upplysta stråk genom byarna så man kan förflytta sig även under de mörkare timmarna. Fler människor som rör sig ute för att där finns busshållplats, affärer eller mötesplatser av olika slag.

Vägarna som leder genom byarna har på många ställen karaktären av landsväg, särskilt väg 21, Oderljungavägen och väg 108. Det kan innebära att vissa fordon kör fort och vägarna blir barriärer som är riskabla att korsa för oskyddade trafikanter. Avsikten är att dessa vägar i samband med byförnyelse ska gestaltas mer som gator så att blir en miljö där det är trevligt att gå och trafiken bromsas upp. Det ska anordnas säkra stråk och korsningar för gående och cyklister

Bra rekreativsmöjligheter, boende, arbete och fritidsaktiviteter är viktiga faktorer för ett tryggt samhälle och för invånarnas hälsa.

Kommunens satsning på rekreation och friluftsliv är också positivt för invånarnas hälsa. En turismsatsning med samma innehåll medför att fler kan komma hit och rekreera sig. Blandad bebyggelse med olika prisbild och upplåtelseformer och med närhet till kollektivtrafik, service och närrekreativsområden är positivt ur

ett hälsoperspektiv. Det innebär att utsatta grupper får möjlighet att bo bra och delta i samhällslivet. Utsatta grupper finns inom befolkningen beroende på ålder, kön, etnicitet och inkomst. Delaktighet och tillgänglighet i samhället är viktigt för människors välbefinnande.

Genom att utveckla kommunen som helhet förebygger utflyttade byar med utebliven service och ödehus vilket kan ge en otrygghet för de som bor kvar. Allt kommer inte att finnas överallt, men det är viktigt att förstärka och utveckla det som finns och om möjligt tillföra värden t.ex. satsningar på kollektivtrafik, upprustning av skolgård, GC-stråk, fiberutbyggnad, rekreativstråk med mera.

Närhet till boende och arbete

Ambitionen är tydlig i att möjliggöra boendeformer för människor i olika faser av livet och med olika hushållsstrukturer, d.v.s. boenden för stora och små familjer, barn och gamla samt ungdomar. Det planerade bostadsbyggandet anses ge utrymme för bostäder med hög kvalitet, i olika storlekar, med varierande lägen och upplåtelseformer. Detta bidrar till att förutsättningar skapas för alla människors möjligheter att leva och bo i kommunen och att alla kan uppleva trygghet och säkerhet i sina närmiljöer. En ytterligare faktor för en god boendemiljö är också närhet till service, förskolor, skolor och omsorg. Generellt sett har tidigare forskning visat att kvinnor ofta arbetat närmare bostaden än vad män gör. Planen medger både ökade möjligheter till arbetspendling, med nya bostäder i kollektivtrafiknära lägen inom kommunen. Därmed anses möjligheterna till arbete både nära och längre ifrån bostaden förbättras.

Det blir då också möjligt att dela på ansvar för hem och barn, då föräldrar kan arbeta såväl nära som längre från sin bostad i Perstorps kommun.

Handel och verksamheter i nära anslutning

till bostäder, istället för t ex externa köpcentra som huvudsakligen nås med bil, gör det lättare för människor att ta del av service nära bostaden. Detta är viktigt med tanke på kvinnors och mäns olika mönster att använda bil och andra färdmedel. Det underlättar också för andra invånare som saknar möjlighet att ta sin egen bil till målpunkter. Detta är tillgodosett genom att planförslaget möjliggör en fortsatt förstärkning av orterna och deras centrummiljöer.

Även nya ytor för verksamheter öppnas för kommunens näringsliv. Det samma gäller barnomsorg och skolor, vilket i och med planens genomförande blir möjligt att lokalisera nära bostadsbebyggelse.

Beredskap för fortsatt utbyggnad av skola underlättar även möjligheten att erbjuda olika typer av utbildning till nyanlända och invånare med utländsk bakgrund.

Trygga och goda uppväxtvillkor

Barn tillbringar ofta mer tid nära hemmet än vad vuxna gör. Det är därför viktigt att närmiljön är trivsamt och säkert samt inbjuder till aktiviteter. Under senare år har barn och ungdomars vanor ändrats i hög utsträckning och allt fler ägnar sig åt stillasittande inomhusaktiviteter. Mot bakgrund av detta är det särskilt viktigt att tillgodose möjligheter till spontanidrott, attraktiva mötesplatser utomhus och stimulerande miljöer för utomhusaktiviteter.

Detta för att skapa goda förutsättningar för barns och ungdomars fysiska och psykiska välmående. Eftersom översiktsplanen medger bebyggelse lokaliserad på ett sätt som värnar prioriterad grönstruktur anses dessa

behov tillgodoseda. I vissa föreslagna exploateringsområdena lyfts även möjligheten till samlokalisering av aktiviteter och lekplatser fram. Översiktsplanens idéer kring gatustrukturer inbjuder också till cirkulation och möten. Dessa parametrar anses underlätta för barn att röra sig fritt och säkert i sina närområden, utan att behöva passera stora, ödsliga områden. Att förbättra kopplingarna för exempelvis gång- och cykeltrafik mellan olika målpunkter är ett uttalat mål i översiktsplanen. Detta är betydelsefullt i synnerhet för barn och ungdomar då dessa grupper ofta rör sig mellan hemmet, till och från kompisar och fritidsaktiviteter m m. Det ska vara enkelt och tryggt för alla att röra sig fritt mellan tätorternas olika delar och till och från grönområden. Planens effekter och konsekvenser för detta anses positiva och stärkande, då trygghet och säkerhet prioriterats. Perstorps kommun arbetar aktivt med att tillgodose behovet av förskolor, vilket sker genom samarbete mellan flera kommunala förvaltningar. Till hjälp för detta används åldersuppdelad statistik över barn som föds och flyttar in och ut ur kommunen. Allt fler föräldrar skjutsar sina barn till skolan och fritidsaktiviteterna med bil. Ur hälso- och miljösynpunkt är det därför relevant att eftersträva säkra och trygga skolvägar så att barn själva i möjligaste mån kan ta sig till skola och fritidsaktiviteter utan att föräldrar upplever oro för att de ska skadas i trafiken, gå vilse eller liknande samt att andra målpunkter trafikförsörjs på ett säkert sätt. Med utformningen av nya bostadsområden och övrig offentlig miljö m m anses detta endast påverkas positivt.

Miljökonsekvenser

Naturmiljö

Planförslagets inverkan på naturmiljön bedöms som måttlig. Föreslagna utvecklings- och verksamhetsområden samt infrastrukturförändringar medför vissa fysiska ingrepp som främst påverkar naturvärdena lokalt där utbyggnad sker. Samtidigt kan planförslaget medföra indirekt påverkan på omgivande naturområden genom ökad störning (dagvattenpåverkan, buller, ökat slitage då fler människor utnyttjar naturen för rekreation). Indirekt kan även ianspråktagande av jordbruksmark leda till att jordbrukshävderna upphör men vid byggande av bostadshus med tillhörande stall kommer marken istället att betas av hästar vilket kan ge ett positivt inslag. I översiktsplanen pekas områden för fristående bebyggelse ut invid naturreservatet Mulleskogen, vilket kan leda till negativ påverkan för det skyddade området och naturmiljön runtomkring. Dessutom kan planförslaget ge negativa konsekvenser för de naturvärdesklassade områdena närmast industriparken vars område ska utökas. Vid närmare planering av området bör naturvärdena i området beaktas och hänsyn måste vidtas vid anläggningen.

Kulturmiljö

Kulturmiljön i Perstorps kommun påverkas relativt lite till måttligt av planförslaget. Det beror på hur väl planerade utbyggnader anpassas till omgivande kulturvärden. I anslutning till föreslagna utvecklings- och verksamhetsområden kan kulturlandskap, fornlämningar och kulturmiljöer påverkas negativt av utbyggnader. Även från kulturmiljösynpunkt är det viktigt att ta hänsyn till de lokala förhållandena vid detaljplanering.

Friluftsliv och rekreation

Friluftslivet bedöms sammanlagt påverkas i liten till måttlig utsträckning och påverkan är i huvudsak positiv. Detta genom att grönområdena i och kring utvecklingsområdena föreslås säkras och tillgängliggöras. Det finns dock en risk för att en ökad mängd besökande i området medför ett ökat tryck på de känsliga miljöerna vilket utan styrning riskerar att påverka natur-, kultur- och rekreationsvärden negativt.

Landskapsbild

Påverkan på landskapsbilden i utvecklingsområdena beror i stor utsträckning på hur väl ny bebyggelse passar in i samhällenas befintliga karaktär. Påverkan på landskapsbilden bedöms bli försumbar av planförslaget.

Vattenförhållanden

Planförslaget ger ökad belastning på områdets avloppshantering och dagvattensystem från föreslagna utvecklings- och verksamhetsområden samtidigt som förbättring och ombyggnation av befintliga dagvattensystem, utbyggnad av och ökad anslutning till spillvattennätet möjliggörs. Planförslaget kommer medföra att dagvattenmängder och flöden kommer öka på grund av att hårdgjorda ytor kommer att utökas. Planförslaget kan ge negativa konsekvenser för vattenskyddsområdet i Perstorps tätort med avseende på den bebyggelseutveckling samt verksamhetsutveckling som planeras i området. Dock kan nya dricksvattentäkter ge positiva konsekvenser för dricksvattenförsörjningen i kommunen. Planförslaget bedöms inte i stort försvåra möjligheterna att uppnå god ekologisk status i berörda ytvatten- och grundvattenförekomster.

Markförhållanden

Sammantaget bedöms påverkan på markförhållanden bli måttlig vid genomförande av planförslaget. Vid detaljplaneringen är det viktigt att utreda förekomsten av markföroreningar i förslagna områden för bebyggelseutveckling, särskilt i Perstorps tätort. Planförslaget föreslår exploatering av jordbruksmark vilket kan ge en negativ effekt på markförhållandena. Att bygga bostadshus med tillhörande stall och betesmarker kan dock ge en viss positiv effekt för det öppna landskapet.

Trafik och farligt gods

Farligt gods transporteras till Perstorps industripark med framförallt lastbilstransporter via väg 21 och väg 24. Betydande mängder farligt gods transporteras även via järnväg till industriparken. Planförslaget innebär en utbyggnad av industriparken västerut. Området är dock redan detaljplanelagt. En del av de vägarna som är prioriterade för godstrafik och farligt gods befinner sig inom vattenskyddsområdet i Perstorps samhälle. Planförslaget kan få en negativ effekt med avseende på ökade transporter av farligt gods på grund av industriparkens utökning.

Hälsa och säkerhet

Flera åtgärder för att öka kommunens trafiksäkerhet ska vidtas enligt översiktsplanen. En hastighetsplan är under utarbetande som kan öka trafiksäkerheten. Förutom ändrade hastigheter ska det även satsas på åtgärder som ska minska bilberoendet genom utbyggd kollektivtrafik och gång- och cykelvägar. Förslaget tar vidare hänsyn till närhet till industriell verksamhet. Ny bebyggelse planeras utanför erforderliga skyddsavstånd från bl.a. Perstorps industripark.

Översvämningsrisk

I planförslaget föreslås bebyggelseutveckling genom förtätning av Perstorps centrum med bostäder i olika storlekar och prisnivåer. En förtätning av orten innebär större andel hårdgjorda ytor och färre infiltrationsmöjligheter för dagvattnet än idag. Det kan resultera i att ortens vattenresurssystem måste dimensioneras upp. Planförslaget kan ge negativa konsekvenser avseende översvämningsrisker om inte åtgärder för ökade vattenflöden implementeras i planeringen av de aktuella områdena. Kommunen har dock tagit fram lämpliga åtgärder vid översvämmning.

Energi och klimat

Planförslaget medför att energiförbrukningen inom planområdet ökar något främst till följd av ökade uppvärmningsbehov, transporter samt planerad utbyggnad av industriparken, samtidigt som kontinuerliga förbättringar sker inom energibesparande åtgärder och metoder. Kommunen har pekat ut utredningsområden för förnyelsebar energiproduktion med fokus på sol och vind, vilket kan bidra till en positiv effekt för neutralisering av kommunens energibalans. Planförslaget kan ge vissa negativa effekter avseende eventuell ökad energiförbrukning i samband med utökning av industriparken.

Hushållning med naturresurser

Påverkan på riksintressen för naturvård, friluftsliv och Natura 2000-områden bedöms bli små till måttliga, främst till följd av den belastning som befolkningsökningen har på miljön (bl.a. avlopps- och dagvatten) och ökat nyttjande av naturområden för friluftsliv och rekreation. Men de skyddade områdena kan även påverkas negativt av de föreslagna områdena för fristående bebyggelse invid naturreservatet Mulleskogen. Perstorp har inlett en utredning för att trygga dricksvattenförsörjningen i kommunen

och letar därför efter nya vattentäkter. Kommunen letar efter en ny reservvattentäkt vilket är en positiv effekt av planförslaget för dricksvattenförsörjningen i kommunen.

Samlad bedömning av miljökonsekvenser

Sammanfattningsvis bedöms konsekvenserna av föreslaget till ny översiktsplan för Perstorps kommun huvudsakligen som små eller måttliga. Påverkan på natur, kultur och friluftsliv bedöms som liten till måttlig beroende på hur väl föreslagna utbyggnader anpassas till de lokala förhållandena i utvecklings- och verksamhetsområdena. Planförslaget medför små konsekvenser för landskapsbilden. I övrigt beror påverkan på landskapsbilden på hur väl ny bebyggelse passas in i samhällenas befintliga karaktär. Riskerna med befintliga verksamheter, farligt gods, trafiksäkerhet m.m. bedöms som små om utbyggnader sker i enlighet med gällande riktvärden etc. För övriga miljöfaktorer bedöms omgivningspåverkan vara relativt liten både i positiv samt negativ riktning. Miljöpåverkan av översiktsplanen bedöms dock inte som betydande vare sig totalt eller för någon enskild miljöfaktor.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunalekonomi

De ekonomiska konsekvenserna av Perstorps kommuns översiktsplan är att de i stor utsträckning finner sin bäring i den kommunala ekonomin.

En välskött ekonomi är i sin tur ett av villkoren för att en varaktig och stabil miljö- och samhällsutveckling ska komma till stånd. Perspektiv som måste beaktas i detta sammanhang är till exempel sysselsättningsutvecklingen, företagsetableringar, befolkningsförändringar, utbildningsnivåer och arbetspendlingsmönster. En ekonomisk bärkraftig tillväxt innebär i förlängningen en väl avvägd samhällsutveckling. Utvecklingen får inte vara på bekostnad av viktiga natur- och kulturtillgångar. Att inte vårda dessa tillgångar kan på sikt leda till en ogynnsam negativ utveckling och stagnation för en rad olika näringsverksamheter.

Utifrån övergripande perspektiv lyfts ett flertal strategier fram i översiktsplanen. Att göra ekonomiska beräkningar med hänsyn till dessa är inte meningsfullt eftersom de kommer att innehålla en stor osäkerhet. Man bör i stället utgå ifrån de ekonomiska förutsättningar som råder vid den aktuella tidpunkten för genomförandet. Det är i fördjupade översiktsplaner, detaljplaner, andra styrande program och i enskilda projekt som effekter på kommunalekonomin kan beräknas med större säkerhet. För att uppnå målet om en god ekonomi och hållbar utveckling krävs att dessa planer och program tas fram tidigt i planperioden så att de korresponderar med planförslaget. I översiktsplanen lyfts en rad olika strategier fram som berör bland annat bostadsområde och infrastruktursatsningar. Detta medför naturligtvis ekonomiska konsekvenser för den kommunala ekonomin. Vissa projekt får kommunen bekosta själv i andra kan finnas delat ekonomiskt ansvar.

Exempelvis de kostnader som uppstår vid framtagande av nya eller utvidgade bostadsområden kan till viss del täckas genom avgifter för köpare eller brukare. När det gäller infrastrukturinvesteringar kan de finansieras av Region Skåne, Trafikverket och kommunen. De i översiktsplanen framtagna utbyggnadsområdena ligger i anslutning till befintlig bebyggelse, vilket innebär att mycket av dagens befintliga infrastruktur, kollektivtrafikanläggningar och verksamhetsinrättningar kan nyttjas utan allt för stora nyinvesteringar. Existerande arbetsplatser måste emellertid ges möjlighet att vidareutvecklas, bostadsmiljöer förbättras och kollektivtrafiken byggas ut. Ökad befolkning innebär ökade skatteintäkter och genom att effektivisera den kommunala servicen ytterligare genom till exempel riktade arbetsutvecklingsinsatser kan de kommunala kostnaderna hållas nere vid en ökad efterfrågan.

För vatten- och avloppshantering- en innebär det att för att klara ökade miljökrav och säkerställa drifts- och kvalitetskrav kommer betydande investeringar att ske inom renings- och vattenförsörjningsverksamheterna under planperioden.

Likväl behöver satsningar också göras för att förbättra infrastrukturen i kommunen genom standardhöjningar av vägnätet. Detta leder till bättre möjligheter för arbetspendling, utökad kollektivtrafik och ökad trafiksäkerhet. Parallellt med detta måste en utbyggnad av gång- och cykelnätet genomföras, vilket blir en tillgång för besöksnäringen och det rörliga friluftslivet.

Översiktsplanens ambition att bevara natur- och kulturvärden medför att viktiga attraktionsvärden för framtiden säkerställs.

Genom att peka ut ett verksamhetsområde skapas en trovärdighet kring denna strävan. I detta sammanhang vara en tillgång för en balanserad utveckling av besöksnäringen.

Samhällsekonomi

Översiktsplanen bygger till stor del på att utnyttja befintliga strukturer genom till exempel förtätning med bostäder och verksamheter. På så sätt utnyttjas befintliga investeringar i järnväg och vägnät optimalt. Översiktsplanen ger också förutsättningar för utveckling av befintliga verksamheter genom satsningar på utbyggnadsområden för verksamheter och strategier för tillfartsvägar och hantering av farligt gods. Genom en genomtänkt vattenhantering optimeras klimat, miljö med mera på ett effektivt och bra sätt.

Översiktsplanen följer regionala strategier och planer kring utbyggnad i stråk, vilket underlättar ett gemensamt synsätt i till exempel RTI-planeringen (Regional infrastrukturplanering). Det finns dock stora investeringsbehov i trafikstrukturen vilket till stor del faller tillbaka på väghållarna/aktörerna som svarar för det regionala och statliga vägnätet och järnvägsnätet, d.v.s. Region Skåne och Trafikverket.